Č. 10.737.

Církevní věci: I. Za platnosti zák. č. 122/26 rozhoduje pro sdělání fase duchovního výhradně skutečný výnos (farských) nemovitostí (zahrady), nikoliv výnos přijatý podle nějakých pravidel právních nebo vypočítaný s ohledem na předpokládaný neb obvyklý výnos podobných pozemků jiných. — II. Je-li jisto, že určitá nemovitost neposkytuje žádného skutečného výnosu, není vůbec místa pro »zjišťování« výnosu »podle zevrubnějších předpisů vydaných o tom vlád. nařízením.«

(Nález ze dne 27. září 1933 č. 16.069.)

Věc: Václav H. v P. proti ministerstvu školství a národní osvěty o výnos farské zahrady.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Výměrem ze 13. března 1930 upravil zem. úřad v Praze přiznávku faráře Václava H. o příjmech a vydáních spojených s farním obročím v P. u sv. J. za léta 1923, 1924 a 1925 pro období 1926—1930 a při tom v položce příjmové č. 1 přiznaný skutečný výnos pozemků obročních částkou 42.08 Kč zvýšil na částku 324.20 Kč, ježto prý odpovídá výši onoho katastrálního výtěžku, z něhož byla podle potvrzení berní správy vyměřena a do výdajové položky č. 1 vložena daň pozemková s přirážkami za léta 1923—1925. Proti této části výměru podal jmenovaný farář odvolání.

Nař. rozhodnutím nevyhovělo min. škol. tomuto odvolání v podstatě z těchto důvodů: Podle připojeného osvědčení činí katastrální výnos zahrady při faře úhrnem 32.42 Kč. Státní daň i s přirážkami činila v letech 1923—1925 ročně 42.08 Kč. Farář Václav H. ve své přiznávce z 31. října 1928 uvedl ve výdajové položce č. 1 tyto daně s přirážkami částkou 42.08 Kč, ale naproti tomu v příjmové položce č. 1 jako skutečný výnos obročních pozemků uvedl také jen částku 42.03 Kč. Tato příjmová položka byla pak při úpravě fase na podkladě opatření učiněného podle § 91 odst. 4 vl. nař. č. 124/28 zvýšena na desateronásobek čistého katastrálního výnosu, t. j. na roční částku 324.20 Kč. Naproti tomu poukazuje odvolatel na to, že magistrát hl. m. Prahy ve zprávě ze 20. února 1930 potvrdil, že farní zahrada u sv. J. nenese žádného skutečného výnosu. Poněvadž odvolatel sám jest si dobře vědom, že by tu došlo k nesrovnalosti v neprospěch rozpočtových prostředků kultových, kdyby se sice do výdajů fasovních plnou částkou počítaly daně s přirážkami, ale naproti tomu nepočítal se vůbec žádný příjem z této zahrady, uvedl farář ve své fasi sám jako skutečný výnos obročních pozemků částku, rovnající se úhrnu státních daní s přirážkami, t. j. 42.08 Kč, a v odvolacím spise z 25. dubna 1930 se uvoluje k tomu, aby mu do fasovních příjmů počítán byl pouze jednoduchý katastrální výnos 32.40 Kč, naproti tomu, aby mu nebyly odečítány ve vydání daně (s přirážkami) 42.08 Kč, takže by výnos zahrady vzrostl na 74.48 Kč). Min. škol. však nemůže na tuto nabídku odvolatele přistoupiti, ježto tu jde o spor, který musí býti řešen podle právních norem, a tu poukázati jest na ustanovení § 91 odst. 1 lit. c) cit. vl. nař., podle něhož u pozemků vedených ve vlastní

správě hleděti jest, pokud jde o skutečný výnos, k obvyklé nájemní hodnotě pozemků podobné jakosti v témže místě nebo v okolí, zjištěné podle průměru posledních tří let lustru předcházejících. Min. škol. připouští bez dalšího správnost tvrzení odvolatele, že farní zahrada u sv. J. přes snahy beneficiátů neposkytuje výnosu jako zahrada, neboť tu jde o zahradní pozemky velkoměstského bloku domů. Tím však není ještě prokázáno, že by obvyklá nájemní hodnota uvedených zahradních pozemků byla jen 32.40 Kč nebo 42.08 Kč. Jde tu o pozemky uvnitř velkoměsta, jichž zhodnocení hledat nutno jinde, než zahradnickým zpracováním. Bylo věcí uživatele farního beneficia, aby za změněných poměrů snažil se jiným způsobem než zahradnickým zpracováním docíliti přiměřeného výnosu. Jestliže tudíž zem. úřad na podkladě odst. 4 § 91 cit. vl. nař. zvýšil jmenovanému faráři příjmovou položku č. 1 na desaterонásobný katastrální výnos, použil tu paušálního administrativně za přípustné uznaného opatření, jímž žadatel ve svém nároku na doplňování kongruy zkrácen nebyl.

Proti tomuto rozhodnutí čelí stížnost, o níž nss uvážil toto:

Podle § 4 dříve platného kongruového zákona č. 176/1898 ř. z. bylo jako příjem beneficiátu včítati mezi jiným »ryzí výnos z pozemků a půdy v té výšce, ve které jest z příslušných pozemků ustanoven pro vyměření daně pozemkové.« Rozhodoval tu tedy t. zv. výnos katastrální. Podle uher. kongr. zák., čl. zák. XIV:1898 ve znění zák. čl. XIII:1909, § 11 čítalo se při pozemcích ve vlastní správě nájemné v místě anebo v okolí obvyklé za pozemky podobné jakosti, při čemž však zahrada do výměry 1½ kat. jitra nepřicházela v úvahu. Naproti tomu nařizuje nový kongruový zák. č. 122/26 Sb. v § 3 odst. (3) lit. a), že »výnos nemovitosti (mimo farní budovu) se započítává výnosem skutečným, který zjišťují politické úřady I. stolice . . . . .«

Z tohoto znění nového zák., zejména v porovnání k zák. stavu dřívějšímu, je patrno, že rozhoduje nyní výhradně »výnos skutečný«, tedy veličina daná skutečným stavem věci při jednotlivém pozemku, nikoliv veličina přijatá podle nějakých pravidel právních nebo vypočítaná s ohledem na předpokládaný nebo obvyklý výnos pozemků jiných. Z toho je dále patrno, že do fase duchovního lze výnos z určité nemovitosti (mimo farní budovu) pojmouti jen tehdy, jestliže konkretní nemovitost za daných poměrů a při daném způsobu užívání skutečný výnos poskytuje. Neposkytuje-li určitý pozemek žádného skutečného výnosu, nelze místo takovéhoto chybějícího skutečného výnosu pojmouti do fase položku fiktivní, ať tím neb oním způsobem zjišťovanou.

Na tomto stavu, plynoucím ze základního předpisu cit. zákonného ustanovení, nemění nic další obsah cit. zák. ustanovení, že totiž skutečný výnos »zjišťují politické úřady I. stolice« a že »zevrubnější předpisy určí se vládním nařízením«, neboť rozhoduje-li podle základního nařízení zákona výhradně »skutečný výnos«, předpokládá ovšem také zjišťování jeho především existenci skutečného výnosu v konkretním případě a mohou proto také »zevrubnější předpisy«, na které zákon poukazuje, v jednotlivém případě přicházeti v úvahu jenom tehdy, když tu »skutečný výnos« je. Je-li však jisto, že určitý pozemek »skutečného výnosu« neposkytuje, není vůbec místa pro jeho »zjišťování« politickým úřadem podle zevrubnějších předpisů vydaných o tom vl. nařízením.

V daném případě tvrdil st-l v řízení správním a tvrdí ve stížnosti, že farská zahrada neposkytuje skutečného výnosu; příslušný politický úřad I. stolice — magistrát hl. m. Prahy, — ve zprávě z 20. února 1930 výslovně uznává, že »skutečný výtěžek z farní zahrady podle jeho zjištění není žádný....«; konečně také nař. rozhodnutí výslovně »připouští správnost tvrzení st-lova, že farní zahrada neposkytuje jako zahrada výnosu«. Je tudíž mezi stranami nesporno, že farská zahrada, o kterou jde, ve stavu, ve kterém je, a při způsobu užívání, jak se jí skutečně užívá, neposkytuje »skutečného výnosu« žádného.

Pak ovšem nelze také do fase st-lovy při nedostatku skutečného výnosu vkládati výnos pouze fiktivní, který by snad pozemek onen při jinakém užívání poskytovati mohl, ani výnos, který snad jiné pozemky podobné povahy skutečně poskytují, nebo by poskytovati mohly. Učinil-li tak žal. úřad, dostal se do rozporu s cit. shora předpisem zákona a bylo nař. rozhodnutí zrušiti již proto podle § 7 zák. o ss, aniž měl nss příčinu zkoumati, zda předpisy vl. nař. č. 124/28 o zjišťování »skutečného výnosu«, hlavně jeho § 91 jsou ve shodě se zákonem.

Č. 10.738.

Učitelstvo: * Částí služebního platu učitelských čekatelů podle poslední věty 1. odstavce § 1 zák. č. 144/30 Sb. nerozumí se celé adjutum.

(Nález ze dne 27. září 1933 č. 16.070.)

Věc: Marie B. v M. (adv. Dr. Bedřich Mautner z Prahy) proti ministerstvu školství a národní osvěty o vánoční příspěvek podle zák. č. 144/1930 Sb.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Nař. rozhodnutím byla v instančním pořadu zamítnuta žádost st-lky, učitelské čekatelky v M., aby za základ vyměření vánočního příspěvku podle zák. ze 14. října 1930 č. 144 Sb. na rok 1930 bylo vzato celé adjutum st-lce vyplácené a nikoli pouze $^2/_3$ adjuta skupiny míst A, které byly základem vánočního příspěvku jí poukázaného.

Stížnost na toto rozhodnutí podanou neuznal nss důvodnou.

Podle ustanovení § 1 odst. 1 zák. č. 144/30 o vánočním příspěvku státním zaměstnancům a učitelům v činné službě přísluší učitelům uvedeným v §§ 1, 13 a 14 zák. č. 104/26 vánoční příspěvek ve výši 70% měsíční částky služného. Podle poslední věty téhož odstavce tvoří u zaměstnanců, kteří nemají služného, základ pro výpočet vánočního příspěvku část služebního platu, odpovídající služnému.

Žal. úřad zastává názor, že »částí služebního platu, odpovídající služnému« jsou u učitelských čekatelů $^2/_3$ adjuta skupiny míst A, naproti tomu stížnost dovozuje, že touto částí služebního platu, odpovídající služnému, je nezkrácené adjutum v té výši, ve které jest učitelskému čekateli vypláceno.

Co jest ve smyslu cit. předpisu zák. č. 144/30 považovati za část platu odpovídající služnému, neřeší cit. zákon přímo sám, nýbrž před-